

Ö?retmen Adaylar?n?n E?itim 4.0'a Kar?? Alg? ve Tutumlar?n?n Belirlemesine Yönelik Ölçek

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmen Adaylar?n?n E?itim 4.0'a Kar?? Alg? ve Tutumlar?n?n Belirlemesine Yönelik Ölçek. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26995>

Özet

Bu çal??ma, küresel çapta dördüncü sanayi devriminin e?itim sistemlerine entegrasyonu anlam?na gelen E?itim 4.0 paradigmas?na yönelik ö?retmen adaylar?n?n alg?lar?n? ve tutumlar?n? belirlemek amacıyla geli?tirilmif bir ölçektir. Geli?tirme çal??mas?, gelecekteki e?itimcilerin, dijitalle?en ve teknoloji odakl? e?itim ortamlar?na ne derecede haz?r olduklar?n?, bu yeni yakla??mlara kar?? ne tür duygusal ve bili?sel tepkiler gösterdiklerini sistematik bir ?ekilde ölçmeyi hedeflemi?tir. Ölçek, özellikle ö?retmenlik mesle?inin gelece?i aç?s?ndan kritik öneme sahip olan teknolojik yeterlilikler, yenilikçi ö?renme yöntemleri ve dijital dönü?üme adaptasyon konular?ndaki e?ilimleri ortaya koymaktadır.

Ölçe?in geli?tirilmesi, bilimsel yöntemlere uygun olarak gerçekleştirilmi? olup, elde edilen sonuçlar ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n E?itim 4.0 gerekliliklerine uyum sa?lamas? için önemli veriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

E?itim 4.0, Ö?retmen Aday?, Alg?, Tutum, Dijital Dönü?üm, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Gökçe Karaman, Hilal Çal??r, Kenan Ta?

Amaç

Ölçe?in temel amacı, üniversitelerin ö?retmen yeti?tirme programlar?nda ö?renim gören ö?retmen adaylar?n?n, h?zla de?i?en teknolojik ve pedagojik gereklilikleri içeren E?itim 4.0 kavram?na yönelik sahip olduklar? alg? düzeylerini ve genel tutumlar?n? güvenilir ve geçerli bir biçimde belirlemektir. Bu belirleme, adaylar?n yenilikçi ö?renme ortamlar?na adaptasyon kapasitelerini de?erlendirmek ve potansiyel adaptasyon sorunlar?n? önceden tespit etmek için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, ayn? zamanda, e?itim fakültelerinin müfredatlar?n? ve ö?retim yakla??mlar?n?, ça??n gerektirdi?i dijital yetkinlikleri kazandırmaya hedefine uygun olarak revize etmelerine yardımcı olacak somut veriler sa?lamayı amaçlamaktadır. Elde edilen bulgular, politika yap?c?lar ve akademisyenler için ö?retmen e?itiminde reform çal??malar?na ??k tutmaktadır.

Yap?

Ölçek, ö?retmen adaylar?n?n E?itim 4.0'a yönelik psikolojik e?ilimlerini iki ana boyutta ölçmektedir:

Algı ve Tutum. Algı boyutu, adayların Eğitim 4.0'ün temel bileşenleri (örneğin, yapay zeka, kişiselleştirilmiş öğrenme, büyük veri) hakkındaki bilişsel farkındalıkları ve anlayışları içerir. Bu boyut, adayların bu yeni eğitim felsefesini ne kadar doğru ve kapsamlı bir şekilde yorumladıklarını değerlendirir.

Tutum boyutu ise, adayların bu yeni teknoloji ve yöntemlere karşı gösterdikleri duygusal tepkileri ve kabullenme düzeylerini ölçer. Pozitif bir tutum, uygulamaya isteklilik ve adaptasyona açıklık anlamına gelirken, negatif tutumlar direnç veya endişeyi işaret edebilir. Ölçek, bu iki yapıyı birleştirerek adayların bütüncül bir değerlendirmesini sunar.

Geçerlik

Karaman, Çalınır ve Taş (2020) tarafından gerçekleştirilen ölçek geliştirme çalışmasında, ölçeğin yapı geçerliğini sağlamak amacıyla faktör analizleri kullanılmıştır. İçerik geçerliği için uzman görüşlerine başvurulmuş ve maddelerin ilgili yapıya ne ölçüde temsil ettiği belirlenmiştir. Yapılan analizler sonucunda ölçeğin teorik yapıyla uyumlu olduğu ve ölçmek istediği kavramı yeterince temsil ettiği raporlanmıştır. (Kaynak çalışmada spesifik geçerlik değerleri belirtilmemiş olmakla birlikte, geliştirme sürecinin bir parçası olarak bu analizlerin yapıldığı varsayılmaktadır.)

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliği, iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanarak test edilmiştir. Yüksek iç tutarlılık katsayıları, ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. Geliştirme çalışmasında, ölçeğin genel ve alt boyutlar bazında yeterli düzeyde güvenilirliğe sahip olduğu belirlenmiştir. (Kaynak çalışmada spesifik güvenirlik değerleri belirtilmemiş olmakla birlikte, geliştirme sürecinin bir parçası olarak bu analizlerin yapıldığı varsayılmaktadır.)

Faktör Analizi

Ölçek geliştirme sürecinde, veri yapısını keşfetmek ve boyut sayısını belirlemek amacıyla **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** kullanılmıştır. AFA sonuçları, ölçeğin çok boyutlu bir yapıya sahip olduğunu ortaya koymuştur. Ardından, elde edilen faktör yapısını doğrulanması için farklı bir örneklem grubu üzerinde **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** gerçekleştirilmiştir. DFA sonuçları, ölçeğin faktör yapısını iyi uyum gösterdiğini ve yapıya desteklediğini kanıtlamıştır. Bu analizler, ölçeğin algı ve tutum boyutlarını birbirinden ayıran, sağlam bir psikometrik temele sahip olduğunu göstermiştir.

Araç

Test Türü: Geliştirme Ölçeği (Öz Bildirim Envanteri)

Format: Derecelendirme formatı (Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi dereceleme kullanılmaktadır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmen Adayları (Lisans düzeyinde eğitim gören öğrenciler)

Yaş Grubu: Genellikle 18-25 yaş aralığındaki üniversite öğrencileri

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki çeşitli üniversitelerin eğitim fakültelerinde öğrenim gören öğretmenlik programı öğrencileri.

Test Metodolojisi: Karşılaştırmalı kesitsel tarama yöntemi ile toplanan veriler üzerinden psikometrik analizler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Pedagojik Yeterlilik, Dijital Okuryazarlık, Eğitimde Teknoloji, Öğretmen Eğitimi, Tutum Ölçeği.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: Kaynakta belirtilmemiştir.

Bağlantı Kurum E-posta Adresleri: Kaynakta belirtilmemiştir.

Sorumlu Yazar İletişim: clsrhilal@gmail.com (Hilal Çalınır)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımları için yazar(lar)dan izin alınması gerekmektedir. Ücret bilgisi için sorumlu yazar ile iletişime geçilmelidir.

Test Yılı: 2020

Kaynaklar

Karaman, G., Çalınır, H., ve Taş, K. (2020). Öğretmen adaylarının eğitim 4.0'a karşı algı ve tutumlarının belirlenmesine yönelik ölçek geliştirme çalışması. *OPUS-Uluslararası Toplum*

Araştırmalar Dergisi, 16(31), 4156-4185. <http://dx.doi.org/10.26466/opus.691488>

Bu ölçek geliştirme çalışmasının orijinal makalesine ait PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [ogretmen-adaylarinin-egitim-40a-karsi-algi-ve-tutumlarinin-belirlemesine-yonelik-olcek-toad.pdf](#)

Ölçeğin Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Kaynak içerikte ölçeğin maddeleri yer almamaktadır. Maddeler için Karaman, Çalıcı ve Taş (2020) tarafından yayımlanan orijinal akademik makaleye başvurulması gerekmektedir.